

Заключення не означає виключення. Орієнтир на Європейські стандарти.

25 серпня 2023 р. у муніципальній книгарні “Сяйво книги” пройшов круглий стіл, присвячений проблемам ресоціалізації засуджених.

Відверта розмова відбулася!

Під час заходу відбулося обговорення наступних тем:

- **Права людини в Україні. Довічне позбавлення волі. Закон #правонадію. Реалізація на місцях.**
- **Освітні проєкти для засуджених. Надбання та перспективи.**
- **Результати роботи освітнього простору для засуджених довічно в ДУ “Житомирська УВП N 8”**
- **Підготовка до нового навчального року. Вивчення української та іноземних мов, ІТ.**
- **Підключення засуджених до діючих в Україні освітніх сучасних програм, в тому числі застосунку “ДІЯ”.**
- **Працевлаштування засуджених. Надбання. Проблеми. Шляхи вирішення.**
- **Біржа працевлаштування засуджених. Рік проєкту.**
- **ІТ-працевлаштування засуджених. Як підняти ефективність.**
- **Створення центрів реабілітації та ресоціалізації засуджених громадян.**
- **Центр в Житомирській області. Перші кроки становлення та перспективи.**

На захід були запрошені представники Департаменту з питань виконання кримінальних покарань Міністерства юстиції України, Центру пробації, Міністерства соціальної політики України, Міністерства цифрової трансформації.

Круглий стіл з питань ресоціалізації засуджених
Організатори заходу: ГО «Союз «Золотий Вік України».

Партнери: Маркетингова агенція Averina, Відкритий Міжнародний університет «Україна», муніципальна книгарня «Сяйво книги» та видавництво «Саміт книга».

Під час заходу відбулися онлайн включення волонтерів ГО «Союз «Золотий Вік України — учасників проєкту з ІТ — працевлаштування засуджених які відбувають покарання довічно:

- **Геннадій Буряк** (Житомирська УВП N 8);
- **Шухрат Насиров** (Житомирська УВП N 8);
- **Олександр Самодай** (Житомирська УВП N 8);
- **Ярослав Заїка** (Роменська ВК N 56);
- **Ігор Трубіцин** (Винницька УВП N 1).

А тепер про все, що відбувалося детально.

У заході взяла участь потужна об'єднана команда громадськості, бізнесу, науковців і влади:

- Президент ГО “Союз “Золотий Вік України” Яна Баранова;
- юрист, адвокат, член ГО “Союз “Золотий Вік України” Юрій Чепурнов;
- засновниця маркетингової агенції Averina Анастасія Аверіна;
- заслужений юрист України, заступник директора інституту права Міжнародного Університету “Україна” Петро Ізуїта;
- завідувачка відділу бібліотечних комунікацій публічної бібліотеки ім. Лесі Українки Ірина Бондаренко;
- другого заступника інформаційно-аналітичного центру Національної Безпеки України Гліба Малича;
- фахівець Київської міської державної адміністрації Анастасія Хазова;
- начальник відділу організації психологічної роботи та навчання засуджених Управління ресоціалізації та соціальної реабілітації Департамент з питань виконання кримінальних покарань Олексій Решетняк;
- старший інспектор з особливих доручень відділу нагляду і безпеки установ виконання покарань та слідчих ізоляторів Управління з питань забезпечення режиму Департаменту з питань виконання кримінальних покарань Дмитро Аржанович;
- головний спеціаліст відділу взаємодії з державними підприємствами Управління координації виробничої діяльності Департаменту з питань виконання кримінальних покарань Олексій Пожарський;
- національний експерт Міністерства соціальної політики Ірина Тарасюк, фахівці Національної соціальної служби.

Модератором заходу виступала **Баранова Яна**.

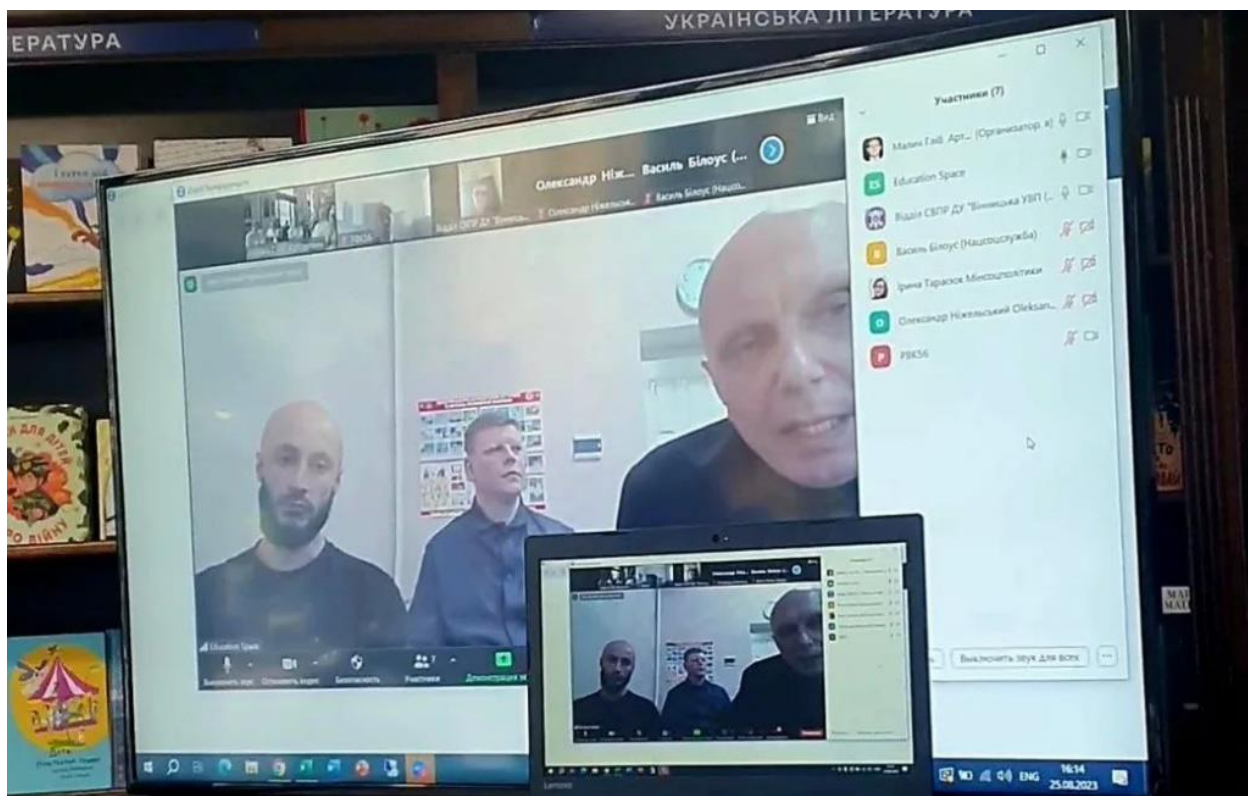
“Головною метою я ставила надати можливість засудженим довічно бути максимально почутими. Вони були основними спікерами з кожного пункту порядку денного. Ви маєте можливість ознайомитися з їх виступами.”

Права людини в Україні. Довічне позбавлення волі. Закон #правонадію. Реалізація на місцях.

Спікером виступив Геннадій Буряк (Житомирська УВП N 8, більше ніж 23 років відбуває покарання довічно, волонтер ГО “Союз “Золотий Вік України”).

Вітаю усіх учасників конференції, яка присвячена темі спільного обговорення — Впровадження європейських стандартів та підходів в Україні для засуджених до позбавлення волі.

Від імені засуджених Житомирської установи N8 висловлюю вдячність всім учасникам конференції, що знайшли можливість під час війни в Україні зібратися для обговорення поточних правових питань, які потребують вирішення.

Геннадій Буряк, довічно засуджений (ДУ Житомирська УВП N 8)

1. Учора 24 серпня 2023 року Україна перетнула часовий відлік державної незалежності, який становить 32 роки. За цей час у нашому суспільстві відбулося дуже багато різних змін правового функціонування державних інституцій. Що стосується правової форми відбуття покарань в Україні засуджених до позбавлення волі. Потрібно зазначити, що Україні дістався дуже складний спадок від Радянського Союзу з цього питання.

Слід зазначити, що за останніх три роки завдяки системній правовій праці Міністерства Юстиції та громадських організацій (наприклад таких, як — Громадська організація “Союз “Золотий вік Україна” Президент якої Баранова Яна Вікторівна) відбулися радикальні правові зміни, щодо засуджених до позбавлення волі. Вони стосуються практично усіх сторін, від соціально-побутових умов до правових можливостей свого захисту у судових інстанціях, чого не було раніше. За що велика подяка, та побажання спільно рухатися далі для впровадження в Україні Європейських стандартів, які стосуються правових питань засуджених до позбавлення волі.

2. Засуджені до позбавлення волі, також є частиною нашого суспільства. Згідно з нормою статті 64 Конституції України права і свободи людини й громадянина не можуть бути обмежені, крім випадків, передбачених Конституцією України. Коли громадянин України засуджений до позбавлення волі, тоді він втрачає тільки можливість свободи пересування, вся решта його прав зберігається згідно з його конституційних прав.

В Україні визнається і діє принцип верховенства права відповідно до норми статті 8 Конституції України. Конституція України має найвищу юридичну

силу. Закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй. У представників державних інституцій та громадського суспільства на теперішній час є правове розуміння того, що конституційних прав громадян потрібно дотримуватися у всіх сферах нашого життя. У засуджених до позбавлення волі з'являється чітке розуміння свого місця у суспільстві, громадської солідарності, поваги до правил соціального співжиття, усвідомленого поважного ставлення до праці та законів України.

Людина коли народжується то з даного часу вона стає громадянином певної держави та соціуму який організований відповідно правил співжиття. Той соціальний організм у тканини існування якого вплетено життя кожного із нас від народження і до смерті, ми звикли називати суспільством. Якість життя громадян держави у якій вони існують на даний час залежить від багатьох попередніх поколінь громадян, як своїми зусиллями створили теперішні умови життя. Кожен громадянин України повинен чітко розуміти цю важливу базу накопичувальну платформу нашого життя яка створена трудовою діяльністю послідовності поколінь громадян держави у часі.

Тому кожен громадянин України зобов'язаний вносити частку своєї прогресивної та активної праці у накопичувальний базовий фонд культурно-економічної платформи держави України яка передається у спадок наступним поколінням громадян нашої держави.

Якість базової платформи життя громадян України, повинна поступово зростати від покоління до покоління, де кожен громадянин України теперішнього часу прикладає максимум зусиль направлених на поповнення цієї базової платформи життя держави своєю активною працею, яка повинна бути побудована на широкому спектрі наукових знань, що є вимогою теперішнього часу. Всі громадяни України в суспільстві взаємозалежні, жоден громадянин не може існувати незалежно та самостійно від інших громадян суспільства України, через те, що це є єдиний соціальний організм солідарності громадян України.

Якість життя кожного громадянина України залежить від якості життя суспільного соціального організму громадян України, який складається із якості трудової діяльності кожного громадянина України. Тут дуже важливо завжди пам'ятати універсальний фундаментальний закон природи – закон відносних спротивів (закон найменших). Який наголошує, що стійкість цілого залежить від найменших відносних спротивів всіх його частин в будь-який момент часу – закономірність великого життєвого і наукового значення.

Наприклад, є партія блокового складу два крила якої створені двома суспільними представництвами – більш передовим і більш відсталим. Яке із двох суспільних представництв буде наділі визначальним для програми й тактики партії? За схемою найменших сприятливих умов – буде

представництво більш відсталих. Рішення не звичне навіть несподіване, тому що більшою частиною передове представництво “веде” за собою відстале представництво по перевазі виробляє план дій, пропонує керівників та інше.

Реальне обмеження плану дій і керівництва є те на, що може погодитись відстале представництво, як частина цілого партійного блоку; при намаганні передового представництва іти далі блоковий зв'язок починає послідовно розриватись, як розірвався б в поході зв'язок групи туристів, однієї яка іде пішки та другої групи що їде на велосипедах, коли велосипедисти не обмежували себе швидкістю піших туристів.

3. Один із самих важливих кримінально-правових інститутів, є інститут покарання (він є центральним по своїм завданням у кримінальному законодавстві України), завдяки якому повинна досягатись ефективність норм кримінального права. Інститут покарання має історично мінливий характер, відповідний тому чи іншому суспільному ладу.

Інститут покарання в Україні має спеціальну мету, яка знаходиться дуже в не задовільному стані, через те, що має структурний конфлікт засобів покарання, який полягає у тому, що мета покарання завжди повинна мати спрямований напрямок руху (рух завжди визначається вектором – напрямком), це загальний і універсальний Закон Природи, який стосується всього, що рухається.

Наприклад, людина з міста Києва не може одночасно рухатись в напрямку міста Львів і міста Харків, це стосується всього птахів, тварин, транспортних засобів, законодавства. Засіб покарання так і засіб руху теж завжди один (Неможливо одночасно повзти, стрибати та бігти, це різні засоби руху. Людина з міста Києва до міста Харків може потрапити різними транспортними засобами – автомобілем, потягом та літаком, і багатьма іншими засобами, але не одночасно використовуючи їх усіх – це абсурд.).

Інститут покарання може мати тільки одну мету покарання (це напрямок руху, він завжди у часі один – універсальний Закон Природи), яка досягається теж тільки одним засобом покарання (це засіб руху він завжди у часі один – універсальний Закон Природи) їх не може бути багато, тому що це правовий абсурд. Поясняю модель: інститут покарання – мета покарання (повинна бути завжди тільки одна; наприклад, вирішили потрапити з м. Київ до м. Харків) – засіб покарання (завжди повинен бути один; наприклад, вирішили потрапити з м. Київ до м. Харків засобом пересування — літаком).

На законодавчому рівні необхідно вирішити й виправити структурний конфлікт засобів покарання, звести його до одного, іншого шляху вирішення протиріч засобів покарання не має, це визначають універсальні закони Природи (заперечувати яким безглуздо та без перспективно, позаяк вони завжди перемагають). Стрибати з літака без страхового засобу (парашута) є не розумною дією (рухом), та сто відсотків загрожує життю людини. Поясню вказану правову тезу більш докладно.

В кримінальному законодавстві України інститут покарання був встановлений положеннями ст. 22 (Мета покарання) КК України 1960 р. та ст. 50 (Поняття покарання та його мета) КК України 2001 р., які визначають, що покарання являє собою особливу форму державного примусу, що застосовується судом від імені держави до особи, винної у вчиненні злочину.

Воно полягає у тому, що засуджений зазнає значних втрат, передбачених чинним кримінальним законодавством, і має метою покарання наступне:

- **Кара за вчинений злочин** (як засіб обрядового акту спокутування винним вини, тобто певних втрат і страждань з приниження його гідності);
- **виправлення та перевиховання засудженого** (як засіб зміни особі засудженого, коли він позбавляється негативних рис, що можуть зумовити його готовність до суспільно небезпечної та протиправної поведінки (це підхід виправлення) та більш глибокі зміни у свідомості та в поведінці особи, в результаті чого у неї закріплюються такі соціально корисні риси, як чесне ставлення до праці, точне виконання законів, повага до правил співжиття (це підхід перевиховання));
- **запобігання вчиненню засудженим нових злочинів** (як засіб спеціальної превенції, яка полягає в ізоляції особи від суспільства та обмеженні її можливості вчинити новий злочин);
- **запобігання вчиненню злочинів іншими особами** (як засіб загальної превенції, яка полягає в тому, щоб шляхом покарання конкретної особи утримати від вчинення злочинів інших осіб).

Всі чотири засоби покарання, що вказані вище виконуються чотирма різними підходами застосування, і коли не установленні у кримінальному законодавстві України (інституту покарання) чіткого розмежування цих чотирьох засобів покарання, то само покарання яке застосовується судом від імені держави до особи, винної у вчиненому злочину буде базуватись на не розумінні мети покарання, яка зводить нанівець ефективність норм кримінального права.

В теперішній час суд від імені держави застосовує примус до особи, винної у вчиненому злочину використовуючи у якості головного (домінуючого) то один, то другий із чотирьох засобів покарання. До тих пір доки держава на законодавчому рівні чітко не встановить, чого вона дійсно домагається від засудженого: кари, виправлення, ізоляції чи залякування потенційних злочинців, — в державі Україна не буде ні кари, ні виправлення, ні ізоляції, ні залякування потенційних злочинців, а тільки одна плутанина, де одне правопорушення породжує інші правопорушення від імені держави.

Будь-який кримінальний кодекс з інститутом покарання, який створений на одну чверть з засобу середньовічного мислення про користь кари (втрату всіх громадянських прав і значних страждань засудженого), на другу чверть засобу не рішучого підходу виправлення, на третю чверть засобу ізоляції винної

особи, і на останню чверть засобу залякування порційних злочинців – вочевидь, ні на що не здатний, в досягненні ефективності норм кримінального права.

Головний обов'язок інституту покарання в Кримінальному кодексі України, чітко встановити чого він прагне у своєму положенні – мета покарання. Інститут покарання може мати тільки одну мету (це напрямок «руху» він завжди у часі один), яка досягається теж тільки одним засобом покарання, їх не може бути чотири, тому що це юридичний абсурд.

Інститут покарання є головним (центральним) в Кримінальному кодексі України, вся решта система кримінально-правових інститутів працює для нього і є стосовно нього підсистемними елементами кримінально-правової системи. Якщо держава Україна, та законодавча гілка влади не встановить інститут покарання в належний стан, недоліки якого докладно розглянуть і вище, то ефективність норм кримінального права буде дорівнювати нулю та незупинному руйнуванню держави та суспільства в цілому.

З чотирьох засобів покарання на теперішній час в сучасних державах придатним є тільки один – виправлення та перевиховання засудженого, всі інші три засоби є пережитками минулого є недопустимими, та суперечать конституційним нормам ст.ст. 1, 3, 8, 19, 21, 22, 27, 28, 29, 55, 57, 61, 62, 64, 129 Конституції України

4. Стосовно застосування правового положення ч. 1 ст. 82 Кримінального кодексу України (в редакції від 06.11.2022 року) зміст якої наступний (витяг):

“Не відбута частина покарання у виді обмеження, позбавлення волі або покарання у виді довічного позбавлення волі можуть бути замінені судом більш м'яким покаранням, строк якого обчислюється з дня заміни не відбутої частини покарання або покарання у виді довічного позбавлення волі більш м'яким”.

Друга частина речення (витяг): “.. строк якого обчислюється з дня заміни не відбутої частини покарання або покарання у виді довічного позбавлення волі більш м'яким”, потребує додаткової правової перевірки на відповідність правовим положенням Кримінального кодексу України вищого загального рівня, позаяк Кримінальний кодекс України це комплексний системний законодавчий документ, який має чітку, сувору та неухильну послідовну логічну структуру, яка у своїй ієрархії правових положень розгортається від вищого загального до нижчого спеціального підсистемного рівня.

Відповідно до розділу XI (Призначення покарання) ст. 73 (Обчислення строків покарання) Кримінального кодексу України зазначено що (витяг): “Строк покарання обчислюються відповідно в роках, місяцях та годинах. При заміні або складанні покарань, а також у разі зарахування попереднього ув'язнення допускається обчислення строків покарання у днях”.

Таким чином, правове положення ст. 73 КК України встановлює інститут обчислення строків покарання і чітко визначає механізм його правового застосування. Обчислення строків покарання не може мати частково неврахованих строків покарання, тому що це юридичний абсурд. Обчислення строків покарання має безперервний послідовний часовий вимір, який обчислюється відповідно в роках, місяцях та годинах.

Правові положення ст. 73 КК України є базовими положеннями загального вищого рівня, а положення ч. 1 ст. 82 КК України підсистемні спеціальні положення нижчого рівня, які повинні відповідати вимогам правових положень вищого базового загального рівня якими встановлюється інститут обчислення строків покарання.

Тому друга частина речення ч. 1 ст. 82 КК України (витяг): "... строк якого обчислюється з дня заміни не відбутої частини покарання або покарання у виді довічного позбавлення волі більш м'яким", потребує завжди додаткової правової перевірки відповідності базовому загальному правовому положенню вищого рівня ст. 73 КК України, яким встановлено інститут обчислення строків покарання, з метою усунення неоднакового його сприйняття за формою застосування, через те, що воно викладене у формі змістовної невідповідності базовому загальному правовому положенню вищого рівня ст. 73 КК України.

Підсистемні спеціальні правові положення нижчого рівня не можуть змінювати базові правові положення загального вищого рівня якими встановлюються інститути матеріального права.

Освітні проєкти для засуджених. Надбання та перспективи.

- 1. Результати роботи освітнього простору для засуджених довічно в ДУ "Житомирська УВП N 8".*
- 2. Підготовка до нового навчального року. Вивчення української та іноземних мов, IT.*
- 3. Підключення засуджених до чинних в Україні освітніх програм, в тому числі застосунку "ДІЯ".*

Спікер Шухрат Насиров — керівник освітнього простору ДУ "Житомирська УВП N 8 за принципом "РІВНИЙ РІВНОМУ", 15 років відбуває покарання довічно (збережена мова оригіналу).

Моя цель на конференції заключається в том, чтобы поделиться реальными проблемами в образовательной сфере для заключенных, особенно в учреждениях с максимальным уровнем безопасности.

А именно:

– Проблема перемещения учащихся заключённых из-за ПВР. Для открытия камеры требуются три сотрудника и служебная собака при выходе из сектора. Поскольку наш класс находится всего в 10 метрах от сектора для пожизненно заключённых, сотрудникам приходится соблюдать все условия, что усложняет процесс перемещения. По этой причине только ограниченное количество человек может проходить обучение, так как в течение дня сотрудникам сектора необходимо вывести людей в душ, выводить людей к адвокату, выводить людей на видео конференцию, свидания или телефонные звонки. Желающих как делиться знаниями, так и получать их, предостаточно, но мы ограничены ПВР. Из-за отсутствия дифференцированного подхода заключённые, характеризующиеся положительно, находятся в тех же рамках, что и те, кто характеризуется негативно.

– Хотелось бы видеть квалифицированных преподавателей в учебном процессе, которые разбираются в своей работе, могут составить план обучения и способны доступно доносить информацию.

Довічно засуджені: Шухрат Насиров (ліворуч) і Олександр Самодай (праворуч), ДУ “Житомирська УВП N 8

Також хотілось би сказати о самому освітньому процесі. Лица, осуджені судом за совершение преступлений, подвергаются обоснованным ограничениям в некоторых правах. Однако право на образование эти ограничения не затрагивают, поскольку оно рассматривается в качестве средства исправления. Поэтому хотілось би, чтобы пенитенциарная служба взяла на себя более активную позицию в этом вопросе. Совершение преступлений в большинстве случаев происходит из-за неблагополучного окружения, где образовательный процесс не стоит на главном месте.

Предоставление качественного образования людям, отбывающим наказание, критически необходимо.

Цель любого тюремного заключения — снижение уровня рецидива и повышение безопасности жизни общества.

В этой связи, образовательные программы для заключенных, призванные помочь преступнику наладить жизнь после отбывания наказания, полностью соответствуют целям исполнения наказания. Успешная ресоциализация помогает вернуться к законопослушному образу жизни, найти работу и наладить контакты в новом окружении.

В этом контексте стоит обратиться к опыту решения этого вопроса в англоговорящих странах, поскольку в пенитенциарной науке он считается одним из передовых. В этом процессе не стоит забывать о поощрительном алгоритме для заключенных, чтобы мотивировать ещё больше людей получить образование и найти себя.

Интересен опыт Соединенных Штатов Америки в вопросе организации тюремного образования. Родоначальником этого направления пенитенциарной политики считается директор исправительного учреждения Эльмира в Нью-Йорке, Зебьюлон Броквей. Он полагал, что образование дисциплинирует разум и подготавливает его к восприятию “мыслей и принципов, которые делают их обладателей хорошими гражданами”. К 1900 году по примеру Эльмиры было организовано образование заключенных в штатах Массачусетс, Огайо, Пенсильвания, Индиана, Иллинойс и Миннесота.

Уже к 1930-м годам доступ к образовательным программам был открыт в большинстве тюрем США. Программы профессиональной подготовки с 1960 года предлагали только девять штатов. К 1983 году инициатива была поддержана в большинстве штатов США. В 1972 году стал поворотным в истории развития тюремного образования в Америке: программа субсидий Pell Grants, проводимая федеральным правительством США и предоставляющая финансирование студентам, стала доступна и для заключенных. Программа была инициирована сенатором от демократов Клейборном Пеллом и предполагала безвозмездное финансирование малоимущих студентов.

В проекте приняли участие почти 27 тыс. заключенных, что составило 9% всего тюремного контингента. Результатами подобного шага стало уменьшение повторных преступлений до 11-15%, в то время как до этой программы статистика показывала до 60% рецидива.

Рад, что мои наблюдения и идеи услышаны. Хочется, чтобы они нашли отклик среди представителей департаментов и законодательных органов. Очень надеюсь, что путь от разговоров к реальным действиям не будет долгим.

Выражаю огромную благодарность организаторам: такие мероприятия являются ключевыми для модернизации пенитенциарной системы в соответствии с европейскими стандартами.

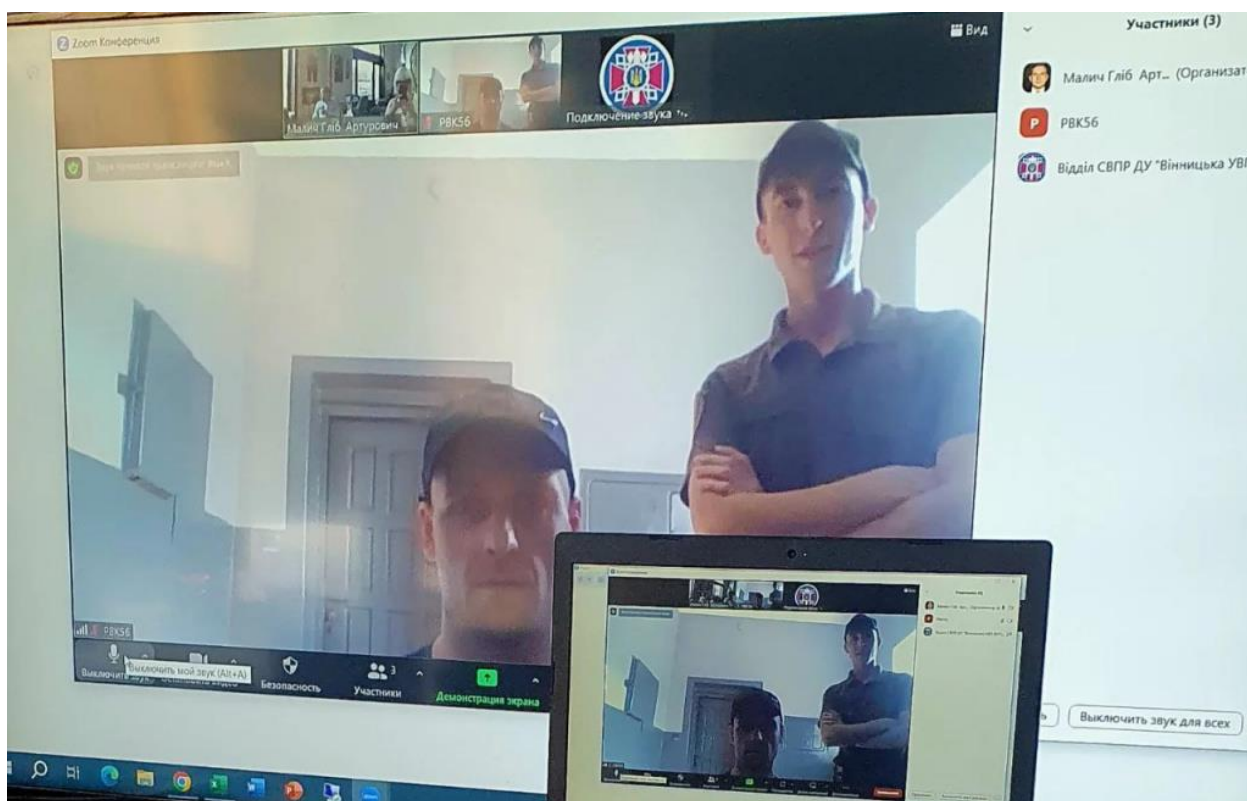
Працевлаштування засуджених. Надбаня. Проблеми. Шляхи вирішення.

Біржа працевлаштування засуджених. Рік проєкту.

Спікер: Ярослав Заїка, засновник Біржі працевлаштування засуджених, відбуває покарання довічно понад 21 року у Роменській РВК N 56.

Доброго дня!
Дуже цікаві доповіді ми сьогодні почули від інших ув'язнених. Я цілком погоджуюсь з тією проблематикою, котра була окреслена Шухратом та іншими ув'язненими. Та бажаю додати до неї власні спостереження, котрі були отримані в ході розвитку проєкту «Біржа працевлаштування засуджених України»

Ярослав Заїка, довічно засуджений, (Роменська РВК N 56).

На сьогодні ми маємо нагальну потребу в працевлаштуванні засуджених. Цінність реалізації даної задачі складно переоцінити. Якщо коротко, то це і зниження навантаження на бюджет та додатковий дохід до нього, адаптація засуджених до сучасних умов життя, вплив на їх світосприйняття, підвищення відсотка виправлення та зниження відсотка рецидивів після звільнення. Перший рік роботи проєкту показав, що ми мали значно завищені очікування як від засуджених, так і від роботодавців та пенитенциарної системи. Рівень

готовності перших до праці з використанням сучасних систем комунікацій занадто низький, це не кажучи про фаховий рівень, на котрий дійсно є попит на даний час на ринку праці.

Роботодавці, своєю чергою, в більшості випадків не бажають мати справу з засудженими, оскільки, з одного боку, не впевнені в рівні кваліфікації перших, доцільності сплачувати заробітну плату рівну ринковій за низьку якість виконаних робіт, а з іншого боку не впевнені в тому, що в умовах відбування покарання можуть бути забезпечені належні умови для виконання засудженими покладених обов'язків.

І як показує наш особистий досвід, ці доводи небезпідставні. Так, на прикладі волонтерів «Біржі працевлаштування засуджених» ми вбачаємо, що адміністрації на місцях не бажають не лише створювати належні умови для праці, а й дуже часто проти того, щоб засуджені працювали. Ми не беремо до уваги колонії виключення, оскільки мова йде про країну в цілому.

До колоній зі списку виключення слід занести Роменську ВК-56 та Житомирську виправну колонію, в котрих дійсно керівництво сприяє в рамках власних можливостей та законодавства для розв'язання питань з працевлаштування, створення умов для праці та навчання.

Шляхи вирішення даної проблематики, як ми бачимо, можуть полягати в наступному:

- створення додаткових умов для навчання засуджених в усіх закладах ДКВС з використанням сучасних систем комунікацій;
- зробити обов'язковим навчання засуджених для опанування цифровими технологіями та отримання сучасних професій;
- створення стимулів для роботодавців при розв'язанні питання чи наймати засудженого, ув'язненого чи ні, котрі можуть полягати у пільгах чи іншому;
- підвищення контролю за працевлаштуванням засуджених на місцях та створення стимулів для того, щоб адміністрації та засуджені були більше зацікавлені в цьому, усвідомлювали важливість та необхідність даного.

Подолання зазначених перепон дозволить значно змінити ситуацію не лише навколо працевлаштування засуджених, а і їх виправлення, реінтеграції в суспільство та зниження рівня рецидивів. Не слід нехтувати й тим, що на час затримання та поміщення особи в місце позбавлення волі, ця особа, в більшості випадків, мала певний рівень освіти та знань, але згодом, після того, як відбуде 5-10 років позбавлення волі, не навчаючись, не працюючи вона не лише втрачає знання, а й навички. Тобто мова йде про професійну деформацію людини, деградацію і підвищення рівня нездатності інтегруватись у суспільство.

Виділимо те, що на час арешту вона була більш інтегрована в суспільство, а ніж на час, коли прийшов час звільнення. З цієї позиції рівні небезпечності та ризику рецидивів стають більш очевидними. А тому, навчання та праця в

місцях позбавлення волі мають бути в пріоритеті, створюватись належні умови та всебічно сприяти тим, хто бажає розвиватись та працювати.

Команда Біржі працевлаштування й надалі працює над розвитком платформи, розширенням сервісів, виконанням покладених задач та продовжує розширюватись.

Бажаєм всім успіху та досягнення поставлених задач! Дякую за цю зустріч та можливість висловити думку! Особлива вдячність Яні!

IT — працевлаштування засуджених. Як підняти ефективність.

Спікер: Олександр Самодай, учасник проєкту IT — працевлаштування засуджених, відбуває покарання довічно понад 25 років в Житомирській УВП N 8.

По поводу ноутбуков.

1. Я и другие ребята с плохим зрением, только ноутбук позволяет выбрать широкий экран.

2. Ноутбук, с Windows 10 и они в 2-3 раза дешевле и мощнее планшетов. Планшеты слабые и перегреваются.

3. Если мы будем пользоваться 2 часа на день в интернет классе ноутбуком, мы никогда не станем опытным пользователем ПК как того требует работодатель.

4. Почему-то сложилось мнение в департаменте, что ноутбук обязателен только с интернетом. НЕТ. Частично работу я выполняю без доступа в интернет. Самый простой пример. Когда мы переделывали сайт Саммит Книга, их база данных сайта за семь лет состояла больше миллиона записей. В компьютерном классе я скачал базу и три недели чистил её от лишних записей, для этого мне интернет не нужен был вообще.

Любую документацию в эксель или док формате редактировать можно только на ноутбуке.

5. Обучая здесь ребят быть контент менеджером, на сайтах в админке доступ только на виндовс, иначе вы ничего делать не сможете. Программа редактор Фотошоп, Адобе на планшете не работает. А они для удаленной работы нужны.

Удаленная работа, это умственная работа, которая любит тишину, что бы ничего не отвлекало. Пример: завели нас 6 человек в компьютерный класс. Там время доступа к интернету ограничено на 2-3 часа. Несколько человек выполнили свою дневную работу буквально за час и остальное время ничего не делают, начинают между собой всё громче и громче общаться, кто-то громко засмеётся, и это очень сильно отвлекает того, кто еще не доделал свою

работу. Постоянно шикать на других, “Потише” – это только накаляет обстановку, так как когда это сильно надоедает, то в сердцах можешь сказать “Потише!” в более грубой форме, что сразу не нравится другим.

Бывает, что у кого-то что-то не получается, он не идет самостоятельно искать в интернете ответ, а сразу спрашивает тебя, в итоге пока разъясняешь другому, моё время доступа до ноутбука улетает.

Так же, когда ноутбук для работы доступен только в интернет классе, я бывает тоже что-то не знаю, и иду искать ответы в интернете. В итоге пока я найду ответ, перечитаю документацию как это сделать, моё рабочее время заканчивается и доступ к ноутбуку закрывается до следующего дня.

7. Так же надо учитывать, что мы не в офисе, а на режимном объекте. В офисе я могу спокойно задержаться на работе для доработки своей задачи или доделать поставленную задачу дома. Здесь вывод на работу и съём с работы в четко отведенное время и ни кто не будет ждать тебя часик, пока ты что-то доделаешь.

8. Представим ситуацию: Приняли решение ноутбуки выдавать только в рабочем классе. Кое-как наскребли средства, что бы сделать рабочий класс на 6 человек. Через месяц появился седьмой желающий на работу. Ему откажут, потому, что нет мест в классе?

И на последок, как я уже говорил, это интеллектуальная работа, мы работаем не от нормы выработка, а от поставленной задачи. И здесь не подходит работа по свистку, как это везде на режимных объектах. Это новый вид работы и подходы должны быть по новому, а не впихивать новое в прошлое.

Разрешите ноутбук хотя бы без доступа в интернет и с заблокированной веб-камерой иметь в камере. Это сразу решает проблемы. У нас в 15 июня в камере был начальник житомирского департамента, и мы ему лично показывали как работать локально без постоянного доступа в интернет.

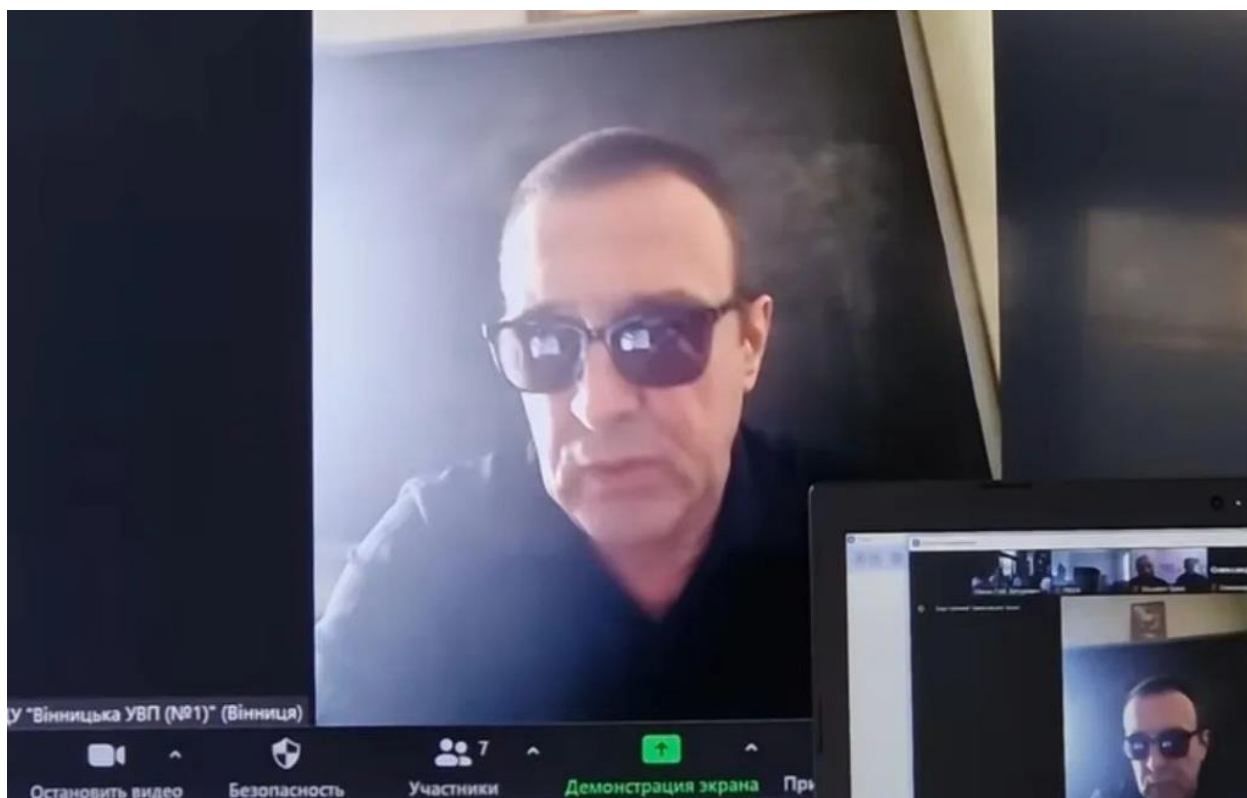
Що потрібно для успішної ресоціалізації засуджених.

Спікер: Ігор Трубіцин, головний редактор видання “УЗНИК”, відбуває покарання довічно 30 років в Вінницькій УВП N 1.

Добрый день!

Я вважаю, щоб вирішити питання працевлаштування та навчання у вищих навчальних закладах для довічно ув’язнених, необхідно надати їм можливість користуватися в камерах більш розширеним Інтернетом із підключенням навчальних сайтів, бібліотек, онлайн-курсів, а також інформаційно-навчального відеохостингу YouTube, оскільки цей відеохостинг не містить негативного контенту: насильства, порнографії тощо.

Ігор Трубіцин, засуджений довічно, (Вінницька УВП N 1).

Враховуючи, що довічно ув'язнені, згідно з їхнім режимом утримання, більшу частину часу проводять у камерах, такий підхід до розв'язання питання про працевлаштування та навчання в навчальних закладах може бути реально вирішений.

Щодо закону про внесення поправок до статті 82 КК України, ухваленого Верховною радою 18 жовтня 2022 року, можу сказати, що цей закон є повністю дискримінаційним. Бо не може суд ухвалювати однакові рішення щодо тих довічно ув'язнених, хто відбув покарання в п'ятнадцять років, і тих, хто відбув двадцять п'ять — тридцять. Це конкретна дискримінація, на яку поки що заплющують очі.

На жаль, Україна досі не виконала рішення Європейського суду з прав людини у справі Петухова, яке було ухвалено понад чотири роки тому. В Україні досі не ухвалено закон про умовно-дострокове звільнення для довічно ув'язнених людей, про що йшлося в рішенні Європейського суду з прав людини у справі Петухова (№ 2).

Верховна рада України проігнорувала не лише рішення Європейського суду з прав людини у справі Петухова, а й також і рішення Конституційного суду України від 16 вересня 2021 року, у якому чітко мовилося, що пом'якшення не має бути передумовою для умовно-дострокового звільнення довічно засуджених. Іншими словами, умовно-дострокове звільнення має застосовуватися одразу до довічно засудженої людини, якщо вона за всіма критеріями підходить на таку пільгу.

Дуже хотілося б, щоб на це якнайшвидше звернули увагу ті, від кого залежить ухвалення та виконання законів.

Мені, як громадянину України, дуже неприємно та гірко дивитися на те, що ми весь час наводимо як приклад європейські країни щодо законів, способу життя тощо. Сьогодні було порушено тему про ресоціалізацію для засуджених людей. Це питання дуже важливе, і я декілька місяців тому пропонував не лише адміністрації установи, а й Міністерству юстиції України написаний мною проєкт сектору ресоціалізації для довічно ув'язнених людей, який можна було б зробити в УВП № 1 міста Вінниці. Для цього тут є усі необхідні умови.

Чому б нам не зробити так, щоб в окремих випадках не ми рівнялися на Європу, а Європа на нас? Принаймні, мені цього дуже хотілося б.

Декілька тижнів тому наша редакція «В'язня» презентувала в соцмережах наш сайт. Ось посилання: <https://prisoner-ru.blogspot.com>. Усі охочі на нашому сайті можуть ознайомитися зі всіма номерами нашої газети починаючи з 2012 року. Наша газета публікується трьома мовами: російською, українською та англійською. На сайті є різні рубрики, які можуть бути дуже корисними для в'язнів і не тільки. Дуже хотілося б, щоб департамент з виконання покарань дав вказівку на надання вільного доступу до цього сайту у всіх установах України.

Дякую за те, що запросили мене на цю відеоконференцію.

Створення центрів реабілітації та ресоціалізації засуджених громадян.

Центри в Житомирській області за принципом “РІВНИЙ РІВНОМУ”

Перші кроки становлення та перспективи.

Спікер: Сергій Іванов, колишній засуджений.

К сожалению, у меня не получилось полноценно подключиться к видео — конференции из-за недоступности интернет-соединения. Тем не менее мы продолжаем развивать реабилитационный центр, и все больше бывших заключённых и переселенцев обращаются к нам и остаются работать с нами. Нам бы хотелось получить больше поддержки от государства и неравнодушных частных предприятий. На нашей базе возможно организовать небольшие производства. На данном этапе мы работаем над обустройством жилых помещений, чтобы пригласить больше людей.

Мы также продолжаем строить и обустраивать столярные мастерские, модернизируем производство пиролизного топлива, а также ремонтные автомастерские. В наших планах развитие свинофермы, коровника и других видов животноводческой и сельскохозяйственной деятельности. Мы также заинтересованы в помощи конезаводам, которые оказались в зоне военных действий. Мы готовы предоставить необходимые помещения и пастбища.

Мы очень обеспокоены ситуацией в стране, миграционным кризисом и людьми, которые остались без крыши над головой. Мы готовы предоставить им возможность начать сначала. Для этого нам необходима полноценная синергия как с обществом, так и с государством. Мы будем рады любому отклику.

В скором времени мы будем готовы рассматривать заявки на поселение. На данный момент у нас живёт более десяти человек, которые активно участвуют в развитии сообщества.

Следите за нашими обновлениями в телеграм-канале, который мы создали для отчётности и информационного контента: <https://t.me/sylanarodu>

Зворотний зв'язок

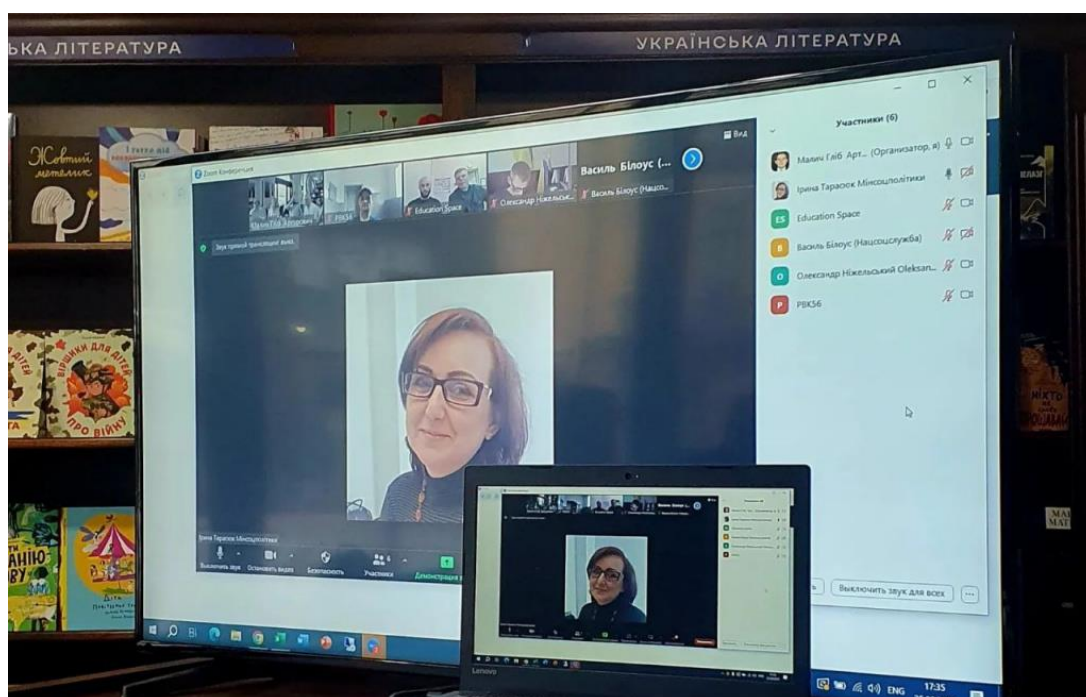
“Соціум несе частину відповідальності перед особами, що засуджені до довічного позбавлення волі. За ті протиправні дії, які ними були скоєні. Чому він поганий? Як став злодієм? В чому причина? Відповідальність лежить і на нас, громадянах суспільства“, – Петро Ізуїта, заслужений юрист України, заступник директора інституту права Відкритого Міжнародного університету “Україна”.

“Жива українська” мовний клуб. Це наша відповідь на запит засуджених з вивчення української мови. Почати працювати готові з 7 вересня. Кому цікава

участь в проєкті, треба дати знати своєму керівництву установи. Навчання засуджених — один з напрямків нашого закладу. Вважаємо ці проєкти вкрай важливими. Раді, що коло учасників постійно зростає“, – Ірина Бондаренко, завідувачка відділу бібліотечних комунікацій публічної бібліотеки ім.Лесі Українки.

“Освіта та праця є важливим елементом суспільного життя, це базові потреби, задоволення яких дає змогу людині задовольнити свої потреби, жити повноцінним життям. Освіта та праця в умовах ізоляції від суспільства набуває ще більшої гостроти. Це не лише елемент ресоціалізації та виправлення засудженої людини, а й потужний елемент протидії соціальному виключенню.

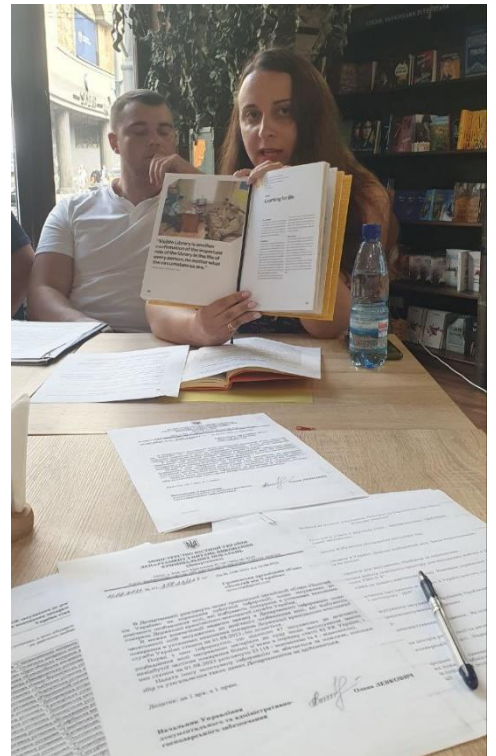
Сучасні ІТ-технології надають широкі можливості для отримання освіти та працевлаштування віддалено, що своєю чергою сприяє розвитку особистості та самореалізації засудженій людині. Реалізація ГО “Союз “Золотий Вік України” інноваційних освітніх проєктів та проєктів з працевлаштування засуджених доводить цю тезу“, – Ірина Тарасюк, державний експерт Мінсоцполітики.

Ірина Тарасюк, державний експерт Мінсоцполітики.

“Ми продовжимо активно рухатися на шляху інновацій в пенітенціарній системі. Віримо в зміни“, – Анастасія Аверіна, засновниця маркетингової агенції Averina.

“Раді підтримаємо бажання засуджених навчатися. Очікуємо список літератури й поповнимо бібліотеку освітнього простору установи навчальною літературою“, – Гліб Малич, керівник книжкового “Сяйво книги”.

“Вважаю наш захід — ще одним потужним кроком до порозуміння і наближення наших громадян по обидві сторони решітки. Злочинцями не народжуються. Їми стають. В’язниця не повинна калічити людину. Обмеження волі дає можливість переосмислення і час, щоб підготувати людину до виходу на волю. Саме від успішної соціальної адаптації колишніх в’язнів у суспільство, залежить наша спільна безпека. Отже, працюємо і готуємось до нового навчального року”, – Яна Баранова, президент ГО “Союз “Золотий Вік України”.